

בינ"ו ליקבה"ו

גליון שבועי

אור צדיקים

ישומח

דברים מחזקים ומשמחים
מאור תורתם ומעשיהם של הצדיקים
מאת הרב יוסף חיים דאבדא שליט"א
נתיבות

גליון מס' 35

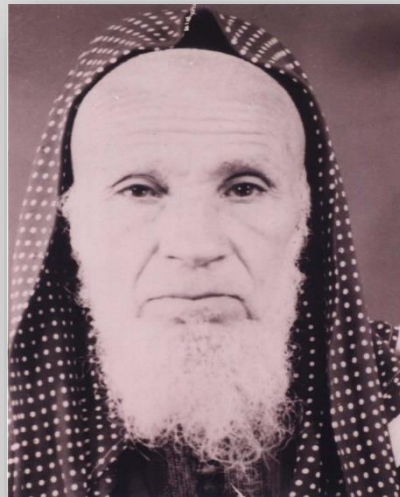
יום שישי כ"ג שבט תשפ"ה

ערב שבת קודש

פרשת משפטים

נושא השיעור: תפילה לשם שמים

הילולא דצדיקיא: רבי אברהם איפרגאן זיע"א

הדפסת הגיליון נתרמה ע"י ידידנו היקר והנעלה

אדי פסחוב הי"ו משדרות

להצלחתו ולהצלחת הוריו היקרים

ניסן וגלינה פסחוב הי"ו

ולהצלחת בניו דיויד וניסן ובתו עדן הי"ו

יהי רצון שזכות המצוה

וזכות סידנא באבא סאלי

תגן בעדם ובעד כל אשר להם

וימלא ה' כל משאלות לבם לטובה ולברכה לעבודתו יתברך

אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו להם

בבריאות איתנה ונהורא מעלייא

ויזכו לזיווגים הגונים משורש נשמתם

בשמחה ובהצלחה רבה, אמן כן יהי רצון

לכל ענייני הגיליון ניתן ליצור קשר בטל' 053-315-49-88

כל תרומה תתקבל בברכה

ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסרתם מחלה מקרבך (בפרשתנו כג, כה).

א. להתפלל לשם שמים

מפרש רבינו הקדוש **רבי יעקב אביחצירא** זיע"א בספרו "פתוחי חותם", בהקדים דברי הגמרא בברכות (לב ע"ב) דהמעין בתפילתו סוף בא לידי כאב לב, שנאמר (משלי יג, יב) "תוחלת ממשכה מחלה לב". ופרוש המושג 'עיון תפילה' אומר רבי יעקב, שהוא האומר היום כונתי בתפילתי ובודאי תעשה שאלתי, ומקוה אימתי תעשה, ובא ע"י זה לידי כאב לב.

ובא הפסוק לומר כאן, דעיקר התפילה היא לשם שמים שציונו ה' להתפלל אליו, ולא יאמר האדם אתפלל כדי שתעשה שאלתי, רק התפילה תהיה לשם שמים דוקא בלי שום פניה. ובזה תרויח שהקדוש ברוך הוא יעשה שאלתך, ועוד, שלא תבוא לידי כאב שתהיה מקוה אימתי תעשה שאלתך, שהרי אין אתה מתפלל רק לשם שמים.

וזהו שאמר 'ועבדתם את ה' אלהיכם' דהינו התפילה שנקראת עבודה שבלב (תענית ב ע"א), לא תתפלל כי אם לשם ה' דוקא, ולא כדי לעשות שאלתך, וכשתהיה לשם שמים, הרי הקב"ה שיודע כונתך יעשה שאלתך ויברך את לחמך ואת מימך'. ועוד אתה מרויח, כשתתפלל לשם שמים שאין אתה בא לידי כאב לב, שלא תקוה אימתי תעשה שאלתך ותבוא עי"ז לידי כאב לב, שהרי אינך מתפלל כי אם רק לשם שמים, וזהו 'והסרתם מחלה מקרבך'. עכד"ק.

וכזאת ממש מבואר בספר הקדוש "**דגל מחנה אפרים**" (פרשת כי תצא צב, א ד"ה רני עקרה) בשם זקנו הקדוש **רבינו ישראל בעל שם טוב** זיע"א וזה לשונו: כשמתפלל על איזה דבר, יהיה כונתו לצורך גבוה, והדבר אשר הוא מתפלל עליו אם יבוא יבוא, ואם לא יבוא לא יבוא, וכן כל עבודת האדם ועשיותיו יהיה לשם שמים ולא לשם דבר הנאתו. עכ"ל.

ב. תפילה על רוחניות

ושמעתי ממורנו הרב הקדוש **רבי שלום ארוש שליט"א** שכל זאת הוא בתפילה על ענייני הגשמיות, אבל כשמתפלל על דבר רוחני להינצל מיצר הרע וכיוצא בזה, בזה צריך שתהיה תפילתו באופן כזה שירגיש שבלי שיתן לו הק שאלתו אינו יכול לחיות, ובזה תהיה תפילתו פועלת יותר.

ומסתברא נמי, כי בתפילה כזאת שהיא על רוחניות הצפייה עצמה שתקובל תפילתו היא עצמה לשם שמים.

אך בוודאי שכל זאת לא בשביל שיתייאש אח"כ אם לא נתקבלה תפילתו עדיין, אלא אם רואה שעדיין לא קיבל מבוקשו, לא יתייאש, ויחזק עצמו להתפלל עוד ועוד.

ג. הסבר נוסף ב'עיון תפילה'

ושמעתי פעם **ממור אבי שליט"א**, שכאשר אדם מתפלל כראוי ושופך לבו לפני ה' על צרתו, זה בעצמו כבר מנחם ומרגיע אותו, ואח"כ כבר לא חשוב לו כל כך אם יקבל את מה שביקש או לא. זהו כחה של התפילה.

ואפשר לומר דלכן יש חסרון בעיון תפילה, כי אם היה האדם מתפלל כראוי, היה מגיע לכדי אמונה כזאת שהוא ביד ה' וכבר לא היה מעניין אותו כל כך אם תענה בקשתו ושאלתו, ואם הוא לא הגיע למצב כזה אלא אומר אימתי תעשה שאלתי, זהו סימן שלא היתה תפילתו שלימה כראוי.

ד. חיזוק בג' התפילות הקבועות

והיסוד הזה שכתב לנו רבותינו הקדושים זיע"א הנ"ל, שאדם צריך שתהיה תפילתו לשם שמים דוקא, זהו חיזוק גדול לאדם לדקדק בג' תפילות ביום ולהתחזק בהם, כי בהם צריך יותר חיזוק, כי כאשר אדם מתפלל ומתבודד על ענייניו, אז הוא מרגיש שהוא בא עכשיו לפעול לעצמו את צרכיו ולכן קל לו יותר מבחינה מסויימת, מה שאין כן בג' התפילות שהם קבועות ומסודרות מאנשי כנסת הגדולה.

אבל כאשר יודע האדם שעיקר התפילה היא לשמו יתברך, ועושה נחת רוח גדול לפניו בכל תפילה אפילו הקלה והפשוטה שמתפלל בלא כוונה וכמצות אנשים מלומדה, כשיודע זאת אזי יתחזק מאד בגי' התפילות ובכל פרטיהם וענייניהם.

וכמו שאומרת הגמרא בברכות (ו ע"ב) על הפסוק בישעיה (נ, י) "מי בכם ירא ה' שומע בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין נגה לו, יבטח בשם ה' וישען באלהיו" – אמר רבין אמר רב אדא אמר רבי יצחק כל הרגיל לבא להית הכנסת ולא בא יום אחד, הקב"ה משאיל בו [שואל עליו].

וראיתי כי לפעמים מרוב שהאדם חושב על דרגות גבוהות בעבודת ה', ואינו מצליח כרצונו, הוא מזלזל בעבודות שנראים קטנים בעיניו כמו גי' תפילות וכיו"ב, אך יידע האדם א' כי ההצלחה מתחילה דווקא מן הדברים הקטנים, ב' אם אינך מצליח להגיע לדברים הגבוהים לפחות תאמר למה אגרע מאיש יהודי פשוט הנזהר בגי' תפילות במניין ובזמנן וכו'.

מסופר על הצדיק **רבי מסעוד אמזאלאג** זיע"א (מאיליג שבמרוקו, ובארץ בנתיבות) שעשה פעם את דרכו בשעת לילה אל אחד השווקים, בכדי למכור בו את סחורתו ביום שלמחרת. כשהפציע השחר, חיכה רבי מסעוד להגעתו לשוק, כדי ששם יוכל לתפוס פינה ולהתפלל בה. כשהגיע לשוק מיד באו אליו קונים לקנות ממנו סחורה, והוא נטרד בעניין זה ושכח להתפלל עד עבור זמן התפילה.

בדרך חזור מהשוק כשנזכר ששכח להתפלל, מרוב צערו הפיל עצמו מהפרידה עליה רכב, והחל לצעוק ולבכות ולהתגולל בעפר. חבירו שהיה עמו חשב שקרה לו משהו וניסה להרגיעו אך לשווא. לאחר זמן מה נרגע רבי מסעוד וחבירו נדהם לשמוע שאת כל זה עשה מרב צערו על הפסד התפילה. (מפי חתנו ר' מסעוד לוגאסי ז"ל, נתיבות).

הצדיק **רבי אברהם הלוי** זצ"ל מבני ברק מספר בספרו "חסדי אבות" (עמ' 10) על אביו הרב הצדיק **רבי יעקב הלוי** זצוק"ל מחכמי הכפר תהאלא שבמרוקו, כי בערב אחד היה עוסק במלאכתו מלאכת עיבוד עורות והיתה לו מלאכה רבה באותו ערב

עד שעה מאוחרת ולא התפלל תפילת ערבית. למחרת בצהריים כשנזכר בדבר ישב על הרצפה ובכה בכי גדול והיה מתפלל ומתחלחל לפני הקב"ה ומבקש מחילה.

ה. להתפלל במתינות וביישוב הדעת

וכשידע האדם את חשיבות התפילות המתוקנות לנו, אף כשמתפלל אותם בפשיטות, מזה יבוא להדר ולדקדק בהם, ותחילה יתחזק בדברים החיצוניים שהם מסורים בידו יותר מאשר הכוונה עצמה. והוא להתפלל במתינות וביישוב הדעת.

כותב הרב הקדוש **רבי חניב אלקובי** זיע"א מאוריקא בספרו "לקח טוב" (פרשת שמיני), וזה לשונו: אמרו חז"ל (תענית כז, ע"ב), שהתפילה במקום קרבן, וכמו שנאמר (הושע יד, ג) "ונשלמה פרים שפתינו", וידוע שבזמן שבית המקדש קיים, כשהיה הכהן מקריב הקרבן ומקטיר קטורת, היה מכווין לקשר ולייחד העולמות והספירות, כי לכך נאמר "והקטיר המזבחה", וכן בקטורת, שכן משמע קטורת מלשון קישור הוא... ובזה גורמים להוריד שפע בעולם, כי כל התפילות נתקנו על דברים העומדים ברומו של עולם, כמו שתמצא בסידור האר"י ז"ל. ולכן הכהן היה כשהיה מקריב הקרבן, היה מחשב ומכוון כוונת כל סדר וסדר ברתת וחלחלה.

ובזמן שאין בית המקדש, החסידים והצדיקים היודעים סוד התפילה הם מסדרים התפילה במיתון מילה במילה, כדי לכוון מה שרמוז בה, ונותנים רווח בין עדר ובין עדר שלא לדבק מילה במילה, ולאבד האות הסמוכה לה ולאבד העולם... ולכן הם יראים ומתפללים מילה במילה ובקול רם לדחות מחשבה זרה, ולטהר המחשבה, עד שנמשך מזה שגם ההמון שאינם יודעים ספר, יודעים להתפלל בעל פה. כמו שראיתי בקטנותי כשהייתי בעירי, שהיה מורי ורבי שלמדנו המקרא, **כמוהר"ר דוד אסולין** זלה"ה, שמרוב סידורו התפילה בבית הכנסת, נתלמדו כמה המונים להתפלל בעל פה. עכ"ל.

כותב הגאון הצדיק רבה של מרוקו כמוהר"ר **ידידיה מונסונייגו** זיע"א בזה הלשון: ראיתי מלפנים, איזה תלמידי חכמים, שהיו רגילין, כאשר היו מזדמנים לסעודות מצוה, חתן וכלה ומילה וכו'. לאחר גמר הסעודה, היו מתפללין תפילת מנחה מיד,

וכוונתם לזכות את המוזמנים עמהם לסעודות הנזכרים, שלא ילכו לעסקיהם, עד שיתפללו תפילת המנחה. שלא יצאו לעסקיהם וישכחו התפילה.

ואני הייתי תמיד מסרב בדבר זה, ושלא ברצוני היו עושין כך, יען אז אין המוח זך ומיושב היטב לכוונת התפילה כראוי... והגם למי שאינו שותה הרבה באופן שאינו משתכר, אפילו הכי רק בשביל האכילה, האיציטומכא היא עובדת בעסק הגדול, ואידי עשן המאכל עולין למוח ומהבילין אותו, באופן שאינו יכול להתפלל כראוי בכוונת הלב הנכונה. (פרחי שושנים, תפילה אות ח).

השי"ת יזכנו להתחזק בעבודתו יתברך ולשוב בתשובה שלימה לפניו אכי"ר

תולדותיהן של צדיקים

תולדות הרה"ק

רבי אברהם איפרגאן זיע"א

לרגל הילולתו שחלה היום, יום שישי כ"ג שבט

– חמישים ושתיים שנים לפטירתו –

הרה"ק רבי אברהם איפרגאן זיע"א נולד בשנת תרנ"ח לערך, בכפר תיללין שבאזור תיזנית בדרום מערב מרוקו, לאביו ר' דוד זצ"ל ולאמו מרת שמחה ע"ה.

בהגיעו לפרקו נשא את מרת מסעודא ע"ה בת הגביר רבי מסעוד כהן ז"ל מכפר אסאקא (לימים עבר לתיזנית).

מצעירותו שימש בקודש כרב, מסדר חו"ק, שו"ב, ש"ץ, מלמד תשב"ר, סופר סת"ם, דרשן, כותב קמיעין, תחילה בכפר אסאקא הסמוך לכפר הולדתו תיללין, אח"כ בעיירה תיזנית, ובהמשך בכפר העתיק אופראן שם כיהן כרב ההמקום כ"ד שנים, לאחר מכן עבר לעיר אינזגאן ומשם לעיר אספי גם בערים אלו שימש כרב והנהיג בית כנסת.

בשנת תשכ"ג עלה לארץ הקודש והתיישב בעיירה אופקים, ייסד בית כנסת ע"ש הרה"ק המלוב"ן רבי דוד בן ברוך זיע"א והנהיגה ביד רמה.

נתבקש בישיבה של מעלה בן ע"ה שנים, בערב שבת קודש כ"ג שבט תשל"ג, ומנוחתו כבוד בעיר אופקים.

זכה לבן ת"ח וצדיק שהמשיך דרכו, הרה"ג רבי דוד איפרגאן זצוק"ל, מרבני אופקים.

זכותו תעמוד לנו ולכל ישראל אחינו אכי"ר